

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА

«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФАХ (гітара)»**

«Народні інструменти»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах», укладена на основі репертуарної концепції стильового різноманіття оригінальної гітарної музики та методичних напрацювань Юрія Радзецького – гітариста, композитора та старшого викладача Дніпровської академії музики ДАМ 1993-2024 років.

Розробник: Ялоза А.Г. – доктор філософії, доцент кафедри народні інструменти КЗВО “Дніпровська академія музики” Дніпропетровської обласної ради”

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах (гітара)» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025-2026 навчального року (на основі базової середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах (гітара)» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП “Фаховий музичний коледж” КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

Голова ради

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах (гітара)» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Народні інструменти» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «26» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії
«Народні інструменти»

Володимир КРАСНОШЛИК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 20	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Загальна кількість годин – 600	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1-4
Тижневих годин: аудиторних – 2; самостійних – 2	Освітньо-професійна програма - «Музичне мистецтво»	Семестр – I - VIII
Вид контролю – поточний, семестровий контроль 1 – 7 семестри; підсумковий контроль (екзамен – 8 семестр)	Рівень освіти – фахова передвища освіта	Індивідуальні заняття – 294 годин
	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота 306 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета дисципліни «Фах» – фундаментальна професійна підготовка музикантів-виконавців до роботи у культурно-мистецькій сфері, виховання у студентів високих виконавсько-професійних навичок володіння класичною гітарою, а також активізація подальшого розвитку вітчизняного професійного музично-виконавського мистецтва.

2.2. Завдання предмету – опанування майбутніми музикантами-виконавцями на класичній гітарі високоякісних практичних професійних навичок. У комплексі дисциплін, що формують музиканта-виконавця в музичному навчальному закладі, першорядне значення має спеціальний клас, який безпосередньо й активно впливає на професійне та ідейно-художнє формування молодих музикантів.

Отже, головною **метою** спеціального класу шестиструнної гітари є підготовка висококваліфікованих гітаристів-солістів, ансамблістів, викладачів дитячих

музичних шкіл. Вся робота спеціального класу повинна бути спрямована на всебічне розширення музичного кругозору, розвиток творчої активності, вміння узагальнювати отримані знання й застосовувати їх на практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості виконавсько-технологічного процесу гри на класичній гітарі;
- індивідуальні психофізіологічні фактори концертно-виконавської діяльності;
- індивідуально-професійні, творчі чинники гри на класичній гітарі;
- особливості виконання інструктивно-технічного матеріалу (*гами, етюди, традиційні та індивідуально-особистісні вправи*);
- теорію та практику виконавської майстерності;

вміти:

- виконувати на високопрофесійному рівні сольні твори різних стилів та жанрів;
- впроваджувати різноманітні творчі форми концертно-виконавської діяльності;
- визначити особливості образного змісту твору, стильової приналежності;
- цілеспрямовано планувати та впроваджувати творчий процес роботи над твором;
- визначати та якісно використовувати відповідні засоби музичної виразності (*динаміку, штрихи, артикуляцію, темпоритм*)

Зміст екзаменаційних вимог та репертуарний план з дисципліни «Фах» розроблено відповідно до сучасного професійно-виконавського рівня володіння мистецтвом гри на класичній гітарі, а також з урахуванням міжпредметних зв'язків з іншими навчальними дисциплінами, зокрема «Клас ансамблю», «Оркестровий клас», «Педагогічна практика», «Методика викладання гри на спеціальному інструменті», «Концертно-виконавська практика», «Історія виконавського мистецтва».

2.3. Компетентності

Інтегральні компетенції (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетенції (ЗК)

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетенції (СК)

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої/педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

2.4. Програмні результати навчання (РН):

РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 16 Дотримуватися загальних вимог щодо авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

3. Програма навчальної дисципліни

На I – III курсі протягом кожного з шести семестрів студент опановує:

Старовинна музика (Ренесанс)

Поліфонічні твори (Бароко)

Твори крупної форми (Класична та романтична гітарна музика)

Сучасна музика

Твори українських композиторів, або обробки українського мелосу

Інструктивно-технічний матеріал (три-п'ять етюдів на різні види техніки, два-три з яких виконуються разом із гамами на технічних заліках; вправи; п'єси для читання з листа)

На IV курсі протягом двох останніх семестрів готується програма екзамену підсумкової атестації:

Старовинна музика (Ренесанс)

Поліфонічний твір (Бароко)

Твір крупної форми (Класична, або романтична гітарна музика)

Сучасна музика

Твір українського композитора, або обробка українського мелосу

ОРІЄНТОВНІ ПРОГРАМИ

I семестр Робер де Візе, Алеманда
Й.С. Бах (Петцольд), Менует
Франческо Моліно, «Блискуче Рондо» Лю-Мажор
Лео Брауер, «Листопад»
Петро Полухін, «Щедрик»

II семестр Луїс Мілан, Пavana Лю-Мажор
Георг Гендель, Пасакалія
Мауро Джуліані, Сонатина Лю-Мажор

Ейтор Віла-Лобос, Прелюдія мі-мінор
Валентин Задоянов, Пісня про Роланда

III семестр Безард, Веселий хоровод для лютні
Й.С. Бах, Прелюдія ре-мінор
Мауро Джуліані, Тема з варіаціями Ля-Мажор
Юрій Радзецький, Прелюдія «Вчитель танців» з сюїти
Михайло Флейтман, «Я бачив сон»

IV семестр Гаспар Санз, Спаньолетта
Й.С. Бах, Алеманда мі-мінор
Ніколо Паганіні, Соната До-Мажор
Юрій Радзецький, «Балада»
Юрій Малишенко, Варіації «Ніч яка місячна»

V семестр Людовіко Ронкалі, дві-три частини з сюїти
Й.С. Бах, Буре і дубль сі-мінор
Мауро Джуліані, «Діамантова Соната» I частина
Регіно Сайнц де ла Маца, Сапатеадо
Михайло Скорульський, «Прелюдія і Фуга»

VI семестр Джузеппе Фрескобальді, Арія з варіаціями
Й.С. Бах, Гавоти I II
Франсіско Тарега, Фантазія Ре-мажор
Фідеріко Морено-Тороба, Фандангільо
Євген Мілка, Цикл з трьох мініатюр

VII-VIII семестри

Джон Доуленд, Фантазія
Доменіко Скарлаті, Соната мі-мінор
Мауро Джуліані, «Діамантова Соната» II та III частини
Юрій Радзецький, «Токата»
Валентин Задоянов, Танець Соломії

Луїс де Нарваес, «Диференціація»
Й.С. Бах, Прелюдія і Престо
Антон Діабелі, Соната Ля-Мажор
Хосе Луїс Мерлін, Цикл творів для гітари

Вимоги з виконавсько-технічної підготовки гітариста

Робота над інструктивним матеріалом (гамами, вправами, етюдами) – невід’ємна частина навчання музиканта, одна з основних форм розвитку техніки класичного гітариста. Систематична робота над гамами розвиває правильну координацію пальців, рівність звучання в різних регістрах, ритмічність. Основна вимога до гри гам – постійний слуховий контроль, дотримання правильної аплікатури, чіткого метро-ритму, артикуляції і динаміки.

Практична робота над технічним мінімумом, контроль якого передбачено навчальним планом для студентів I – III курсів, пропонується в такій послідовності:

- гама та її структурні складові;
- хроматична гама;
- подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими);
- арпеджіо та обернення акордів.

Оскільки технічна майстерність виконавця нерозривно пов’язана з її художньою палітрою, рекомендації покликані допомогти у вирішенні завдань як суто технічних, так і виконавських, де розглядатиметься вплив метро-ритму, артикуляції та динаміки.

При реалізації **виконавсько-технічних** формул, завдання можуть носити як суто індивідуальний, так і загальнонавчальний характер, тобто: пропонувані вправи можна вибірково використовувати для рішення технічних завдань окремо взятого студента, що навчається на будь-якому курсі, а також для планомірного технічного розвитку за програмою навчання для вищих навчальних закладів. До виконання етюдів висувуються високі вимоги – як до ескізів майстерного, високохудожнього виконання. Тому необхідна детальна педагогічна редакція всіх подробиць виразного виконання: динамічного плану, темпоритму, агогіки, артикуляційно-штрихової досконалості.

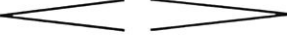
На заняттях важливо приділяти увагу практиці читання з листа – як процесу освоєння особливостей гри на інструменті, а також в контексті розвитку музичного уявлення, внутрішнього слуху, зорово-слухової пам’яті та почуття метро-ритмічного дихання. Читання з листа розвиває музично-художні здібності, почуття стилю та артикуляційні аспекти музики (мотив, фраза тощо) та розширює музичний кругозір студента виконавця. Під час даного виду роботи використовується матеріал рівня середніх та старших класів музичної школи (п’єси, етюди, обробки української музики тощо).

I СЕМЕСТР

Класна робота:

- Гами C dur – a moll в аплікатурі А. Сеговії (одноголосні).

Сім виконавських варіантів різних видів гітарної техніки:

1. Аплікатурні варіанти правої руки: $i - m$; $m - a$; $i - a$; $a - m - i$.
2. Темброві варіанти: гриф, голосник, підставка.
3. Штрихові і технологічні варіанти: гра з опорою, без опори, легато, технічне легато, штрихи.
4. Динамічні варіанти: piano, forte, cresc., dim.
5. Темпові варіанти: повільний, середній, швидкий темп;
максимально швидкий темп; під метроном: в зоні повільних темпів, в зоні середніх темпів, в зоні швидких темпів.
6. Ритмічні варіанти: під метроном в єдиному темпі, починаючи з (чверть = 40) і

далі

7. Специфічні варіанти: гітарне pizzicato, vibrato, штучні фл., ефекти.

- 5-7 етюдів на різні види виконавської техніки.

На технічний залік:

- Гами C dur – a moll в аплікатурі А. Сеговії (одноголосні).

C dur – a moll в терції. Одноголосні , терції . В зручному швидкому темпі.
Arnost Sadlik "Skola stupnic a akordov pre gitaru". Opus. Bratislava. 1981.

- Два-три етюди на різні види виконавської техніки.

II СЕМЕСТР

Класна робота:

- Маттео Каркасі: сорок чотири вправи на різні види арпеджіо.
«Школа гри на шестиструнній гітарі» М. Каркасі стор. 9-11; 43-45.
- 5-7 етюдів на різні види виконавської техніки.

На технічний залік:

- Гами G dur – e moll (одноголосні в аплікатурі А. Сеговії).

G dur – e moll секстами. Одноголосні , секстами .

В зручному швидкому темпі.

Arnost Sadlik "Skola stupnic a akordov pre gitaru". Opus. Bratislava. 1981.

- Два-три етюди на різні види виконавської техніки.

III СЕМЕСТР

Класна робота:

- Емілію Пухоль. Вправи на арпеджіо, діатонічні артикуляційні вправи, хроматичні вправи на корекцію постановки лівої руки.
- Е. Пухоль. «Школа гри на шестиструнній гітарі». І частина, стор. 43-55.
- 5-7 етюдів на різні види виконавської техніки.

На технічний залік:

- Гами D dur – h moll (одноголосні в аплікатурі А. Сеговії).
- D dur – h moll октавами. Одноголосні , октавами .
- В зручному швидкому темпі.
- Arnost Sadlik "Skola stupnic a akordov pre gitaru". Opus. Bratislava. 1981.*
- Два-три етюди на різні види виконавської техніки.

IV СЕМЕСТР

Класна робота:

- Емілію Пухоль. Вправи на різні види технічного легато. Натуральні флажолети.
- Е. Пухоль. «Школа гри на шестиструнній гітарі» II частина стор. 76-82.
- 5-7 етюдів на різні види виконавської техніки.

На технічний залік:

- Гами A dur – fis moll (одноголосні в аплікатурі А. Сеговії).
- A dur – fis moll децімами. Одноголосні , деціми .
- В зручному швидкому темпі.
- Arnost Sadlik "Skola stupnic a akordov pre gitaru". Opus. Bratislava. 1981.*
- Два-три етюди на різні види виконавської техніки.

V СЕМЕСТР

Класна робота:

- Емілію Пухоль. Вправи на різні види виконавської техніки («заміщення», «стрибок», «ковзання», «випередження», розтягування пальців, рухливість кисті лівої руки, баре, рухливість великого пальця правої руки, тремоло, різновиди складного арпеджіо).
- Е. Пухоль. «Школа гри на шестиструнній гітарі» III частина, стор. 76-82.
- 5-7 етюдів на різні види виконавської техніки.

На технічний залік:

- Гами E dur – cis moll (одноголосні в аплікатурі А. Сеговії).

Акорди 4-х звучні. Одноголосні , акорди - чверті .

В зручному швидкому темпі.

Arnost Sadlik "Skola stupnic a akordov pre gitaru". Opus. Bratislava. 1981.

- Два-три етюди на різні види виконавської техніки.

VI СЕМЕСТР

Класна робота:

- Емілію Пухоль. Вправи на різні види виконавської техніки (*тремоло, різновиди складного арпеджіо, акорди, арпеджіо з одночасним басом, легато, морденти, мелізми, штучні флажолети*).

Е. Пухоль. «Школа гри на шестиструнній гітарі». IV частина, стр. 129-181.

- 5-7 етюдів на різні види виконавської техніки.

На технічний залік:

- Гами F dur – d moll (одноголосні в аплікатурі А. Сеговії). Арпеджіо.

Одноголосні , арпеджіо). В зручному швидкому темпі.

Arnost Sadlik "Skola stupnic a akordov pre gitaru". Opus. Bratislava. 1981.

- Два-три етюди на різні види виконавської техніки.

До виконання етюдів ставлять високі вимоги – як до ескізів майстерного, високохудожнього виконання. Тому необхідна детальна педагогічна редакція всіх подробиць виразного виконання: динамічного плану, темпоритму, агогіки, артикуляційно-штрихової досконалості.

Список збірок етюдів:

01. Matteo Carcassi. Melodic and Progressive Studies. Op. 60. For Guitar. Hal Leonard Publishing. Corporation.
02. Mauro Giuliani. 24 Etudes pour La Guitar. Op. 48. Leipzig.
03. Fernando Sor. 48 etude. Op.31, Op.35. Konemann Music Budapest.
04. Napoleon Coste. Studies, from op. 38. Leipzig.
05. Д. Агуадо. 27 етюдів. «Музика».
06. Е. Пухоль. 45 етюдів. Е. Пухоль. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпропетровської академії музики.
07. Э. Вилла-Лобос. Двенадцать этюдов. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

08. Leo Brouwer. Estudio Sencillos. La Habana.

09. Ю. Радзецький. 12 етюдів на різні види виконавської техніки. Збірки видавництва Ю. Сердюка; альманах «Академія гітари» 2002-2003 Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

10. Angelo Gilardino «Studi di virtuosita» 2002-2003 Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

4. Структура навчальної дисципліни

I – III курси						
I	II	III	IV	V	VI	семестри (семестровий контроль)
Протягом семестру						
1. Старовинна музика (Ренесанс) 2. Поліфонічний твір (Бароко) 3. Твір великої форми (Класична\Романтична музика) 4. Сучасна оригінальна музика для класичної гітари 5. Твір українського автора або обробка українського мелосу 6. Інструктивно-технічний залік (комплекти вказаних гам та чотири-шість етюдів на різні види техніки).						

IV курс	
VII семестр (семестровий контроль)	VIII семестри (атестація)
Протягом семестру	Протягом семестру
1. Старовинна музика (Ренесанс) 2. Поліфонічний твір (Бароко) 3. Твір великої форми (Класична\Романтична музика) 4. Сучасна оригінальна музика для класичної гітари 5. Твір українського автора або обробка українського мелосу	1. Старовинна музика (Ренесанс) 2. Поліфонічний твір (Бароко) 3. Твір великої форми (Класична\Романтична музика) 4. Сучасна оригінальна музика для класичної гітари 5. Твір українського автора або обробка українського мелосу

5. Теми лекційних занять навчальним планом не передбачені

6. Теми лабораторних занять навчальним планом не передбачені

7. Теми індивідуальних занять

<i>Назва розділу і теми</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Складання власних інструментальних вправ інструктивно-технічного характеру, на основі аналізу технічно складних елементів програми.	37
Тема 2. Добір та виконання етюдів за різними видами інструментально-технологічних складнощів.	37
Тема 3. Опрацювання гам та їх структурних складових	37
Тема 4. Добір вправ для роботи над технікою.	37
Тема 5. Формування власної системи самостійних занять та організації творчого процесу.	37
Тема 6. Вивчення акустично-конструкційної природу власного інструменту з метою її відповідності концертним умовам майбутніх творчих виступів.	37
Тема 7. Ознайомлення з сучасним концертним репертуаром для гітари з доробку вітчизняних та зарубіжних композиторів.	37
Тема 8. Опрацювання науково-методичної літератури, сучасних та новітніх методик.	35
Усього годин	294

8. Самостійна робота

<i>№</i>	<i>Теми</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1.	Знайомство з різноманітним репертуаром для гітари у тому числі сучасних вітчизняних та зарубіжних композиторів; прослуховування творів у різних інтерпретаціях	50
Тема 2.	Удосконалення індивідуальних здібностей у процесі виконання інструктивно-технічного матеріалу (гами, етюди, традиційні та індивідуально-особистісні вправи)	100
Тема 3.	Читання нот з аркушу.	20
Тема 4.	Підбір раціональної та художньо-виправданої аплікатури	10
Тема 5.	Публічне опробування результатів своєї творчої діяльності.	30
Тема 6.	Написання анотацій до творів з програм поточного та семестрового контролю	10
Тема 7.	Для систематизації отриманих знань з дисципліни Фах, самостійне опрацювання навчально-методичної літератури комплексу фахових музичних дисциплін.	40
Тема 8.	Створення особистого концертного проєкту з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	26

Тема 9.	Участь у різноманітних майстер-класах (видатних виконавців, композиторів, диригентів), літніх школах виконавської і творчої майстерності, семінарах, чисельних курсах розвитку індивідуальних можливостей, що проводяться як в Україні, так і за її межами.	20
Усього годин		306

9. Індивідуальні завдання

<i>№</i>	<i>Завдання</i>
1.	Розробити інструктивний матеріал для опанування складнощів та удосконалення технічної майстерності.
2.	Самостійно скласти програму на півріччя, відповідно особистим здібностям.
3.	Визначити методичні складнощі творів програми та сформулювати виконавські завдання щодо кожного твору.
4.	Написати анотації з формулюванням завдань для поетапної роботи з кожним твором.
5.	Зробити виконавський аналіз свого академічного концертного виступу.
6.	Змодельовати проблемні ситуації та умови публічного виступу в класі або у концертному залі та шляхи їх вирішення.
7.	Здійснити звукозапис у ході виконавської підготовки до концертного виступу
8.	Підготувати виступ лекції-концерту або музичної бесіди, концерту з педагогічними анотаціями.
9.	Співставити результати власної інтерпретації з художньою інтерпретаційною моделлю музичних творів інших виконавців
10	Відвідати концертний захід та написати есе-рефлексію щодо відвіданого заходу.
11.	Відвідати заняття викладачів циклової комісії «Народні інструменти».

10. Методи та технології навчання

Під час проведення занять використовуються такі методи:

1. У процесі роботи над художньо-навчальним матеріалом:
 - словесні (бесіда, пояснення);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (індивідуальна гра на інструменті).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного та практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:

- репродуктивні,
- проблемні,
- риторично-інтерпретаційні,
- постановочно-аналітичні.

11. Методи та критерії оцінювання

Під час оцінювання обов'язково враховується індивідуальна освітня траєкторія кожного здобувача освіти, відповідно до його здібностей. При оцінюванні сольних виступів (за винятком технічного заліку) враховується змістовність та переконливість анотацій, основні тези яких в усній формі оголошуються здобувачем перед початком виконання кожного твору, або всієї програми виступу.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс базової загальної (профільної) середньої освіти визначаються згідно з Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392).

Рівень досягнень	Рівнева оцінка (за шкалою закладу освіти)	Оцінка за 12-бальною шкалою (I-II курси)	Оцінка за шкалою ЕСТS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
I. Початковий	Недостатньо	1	F	Здобувач фахової передвищої освіти зовсім не володіє музичним матеріалом твору, демонструє вокально-технічну недосконалість та не в змозі виконати інструктивно-технічний матеріал, а також здійснити жодного представлення процесу художньо-творчого виконання програми.
	Незадовільно	2	F	Здобувач фахової передвищої освіти не володіє музичним текстом значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, має хитку інтонацію, неспроможний виконати значну частину інструктивно-технічного матеріалу, а також має складнощі художньо-творчого виконання програми.
		3	FX	Здобувач фахової передвищої освіти ледь виконує музичний твір, втрачає у процесі гри цілі речення музичної композиції, має неякісне звукоутворення;

				інструктивно-технічний матеріал виконується у надзвичайно повільному темпі.
II. Середній	Достатньо	4	Е	Здобувач фахової передвищої освіти втрачає у процесі гри фрази виконуваної музичної композиції, демонструє недостатню яскравість та округлість тону; представлення інструктивно-технічного матеріалу має систематичний характер помилок у різних видах виконавської техніки.
	Задов	5	D	Здобувач фахової передвищої освіти частково засвоїв основний художній матеріал, припускається дрібних помилок у тексті виконуваних музичних композицій; допускає місцями хитку інтонацію при виконанні твору, формально відтворює художньо-образний зміст творів.
		6		Здобувач фахової передвищої освіти фрагментарно засвоїв основний художній матеріал, припускається дрібних помилок у тексті виконуваних музичних композицій; демонструє задовільне інтонування, формально відтворює художньо-образний зміст творів.
	Добре	7	C	Здобувач фахової передвищої освіти в цілому засвоїв основний художній матеріал, але припускає дрібні помилки у тексті виконуваних музичних композицій, відтворює художньо-образний зміст творів.
III. Достатній		8		Здобувач фахової передвищої освіти достатньо засвоїв основний художній матеріал, не припускає помилок у тексті виконуваних музичних композицій, демонструє відсутність напруження та форсування звуку, відтворює художньо-образний зміст творів.
	Дуже добре	9	В	Здобувач фахової передвищої освіти добре засвоїв основний художній матеріал, не припускає помилок у тексті виконуваних музичних композицій, не допускає хитку інтонацію при виконанні, впевнено відтворює художньо-образний зміст творів.
		10	A	Здобувач фахової передвищої освіти не допускає суттєвих помилок при виконанні програми, володіє прийомами дихання, засвоїв інструктивно-технічний матеріал, впевнено виконує художньо-навчальний матеріал, але ж представлення відповідної музики не

IV. Високий	Відмінно		розкриває в повній мірі її художньо-образного змісту.
		11	Здобувач фахової передвищої освіти добре знає художньо-навчальний матеріал, але ж виконує його без відповідної даній музиці експресії та емоційного насичення процесу виконавства, вільно використовує засоби виразності, добре оволодів інструктивно-технічним матеріалом
		12	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння інструментом, свідомо, чуттєво заглиблено та технічно упевнено виконав увесь матеріал.

12. Методичне забезпечення

- 12.1. Робоча програма навчальної дисципліни «Фах».
- 12.2. Силабус навчальної дисципліни «Фах».
- 12.3. Методична розробка щодо вивчення технічного матеріалу.
- 12.4. Рекомендації до самостійної роботи здобувачів освіти.
- 12.5. Друковані та електронні нотні матеріали.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Іванніков Т. Гітарне мистецтво XX століття як феномен творчості. Монографія. Кам'янець-Подільський, 2018. – 392 с.
2. Михайленко М. Про гітару та гітаристів. Київ, 2021. – 368 с.
3. Михайленко М. Методологія виконавської майстерності гітариста. Київ-Рівне, 2009. – 241 с.
4. Ялоза А. Бідермаєр у становленні класики гітарного мистецтва. дис. ... док. філ.: 17.00.03 / ОНМА ім. А. В. Нежданової, 2023. 178 с.

Додаткова

1. Вайсборд М. Андрес Сеговія та гітарне мистецтво XX століття. – Цифрові інформаційні ресурси класу гітари Дніпровської академії музики. 2001-2024.
2. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа) / М. А. Давидов // Підручник [для вищ. навч. закл.]. – К., НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 419 с.
3. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі. БаК, Львів, 2006. – 282 с.

4. Москаленко В. Музичний твір як текст / В. Москаленко // Київське музикознавство. – К., 2001. – Вип. 7. – С. 3–10.
5. Михайленко М. Довідник гітариста. Київ, Fan's Company, 1998. – 247 с.
6. Ніколаєвська Ю. Харківська гітарна школа: таланти і час. Харків «Факт», 2017. – 108 с.
7. Прат Д. Історія гітари. Т., «Простір», 1998. – 327 с.
8. Соколова О. Мистецтво читання з листа: навч.-метод. реком. Дніпро: ЛПРА, 2019. – 36 с.
9. Холопова В. Н. Форми музичних творів : уч. посіб. / В. Н. Холопова. – СПб. : Лань, 2001. – 496 с.
10. Charnasse Helene. Шестиструнна гітара. Від витоків до наших днів. – Цифрові інформаційні ресурси класу гітари Дніпровської академії музики. 2001-2024.
11. Povroznyak J. Guitar lexicon. – Berlin, Verlag Neue Music, 1979. – 236 с.
12. Summerfield M. J. The Classical guitar. Newcastle, Ashley Mark Publishing, 1982. – 146 с.
13. Zeeger F. Guitar. Berlin, Musicvelag, 1984. – 287 с.

Нотна та методична література

I. Старовинна музика (Ренесанс)

01. Чотири томи «Lauten-gitarren musik. Aus Renaissance», *Veb Deutscher Verlag Fur Musik Leipzig. 1972-1984*
02. «Музика польського ренесансу», *Transkrypcie utworow Lutniowych na gitare. Wydawnictwo. Krakow. 1980.*
03. «Музика старовинних іспанських мастерів», *Kytarova Sola. «Alte spanische Meister» Supraphon. Praha. 1978.*
04. Valentinus Bakfark. «D'amours me plains», *Editio Musica Budapest. 1976.*
05. Paolo Virchi. «Saltarelli, Canzoni E Fantasie», *Editio Musica Budapest.*
06. «Europska Gitarova Hudba», *Opus. Bratislava. 1981.*
07. Bartolomiej Pekiel. «Сорок пьес для лютни», *Polskie Wydawnictwo Muzyczne. 1962.*
08. J. Dowland «Twelve Easy Pieces For Guitar», *Editio Musica Budapest. 1978.*
09. «Альбом п'єс для шестиструнної гітари», *Упорядник В.Славський. «Музична Україна»*

10. Francois Champion Suites , *Transcribed for guitar by Yago SanYago*. 2002 рік видання. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

11. Francesco da Milano «Integral», збірка Канцон та Річеркарів XV століття. *Переклад для класичної гітари Руджера Чієзо (Італія)*. 2010 рік видання. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

II. Поліфонічні твори (Бароко)

01. J.S.Bach Brodsky Ferenc. Suite Für Gitarre. *Editio Musica Budapest, 1971 BWV 995, Suite g-moll*.

02. J.S.Bach. Twenty Easy Pieces For Guitar. *Editio Musica Budapest, 1978 Arr. Laszlo Szendrey-Karper Sarabande (BWV 995), Bourre (BWV 996), Menuet (BWV 1006a)*.

03. J.S.Bach. Lute Works, *Editio Musica Budapest 1980 Arr. Gergely Sarközy*. BWV: 995, 996, 997, 998, 999, 1006a.

04. J.S.Bach. Suite №3. BWV 995. *Gerard Rillaudot Editer, 1988 Transcription de Michel Saranowsky*.

05. J.S.Bach. Sämtliche Werke Für Laute Solo Moeck Verlag Celle, 1989 *Arr. Reinbert Every*, BWV: 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1006a.

06. Johann Sebastian Bach. Collected Works for the Lute Transcribed for Guitar. *Pbk. Modran. Poland. 1995 Arr. Alina Guszka BWV 995*.

07. Johann Sebastian Bach. Suites. *Prim Musikverlag Darmstadt 1994 Arr. Tilman Hoppstock* , BWV: 995, 996, 997, 998, 999/1000, 1006a, 919/906

08. «Bach Kytara», *Supraphon. Praha. 1983*.

09. J.S.Bach «Wybrane utwory». *Polskie Wydawnictwo Muzyczne*.

10. Віолончельні сюїти Йогана Себастьяна Баха в перекладі для класичної гітари Ейтора Торлаксона. 2003 рік. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

12. Манускрипти лютневих, скрипкових та віолончельних сюїт, партит, прелюдії та фуги Йогана Себастьяна Баха. Винайдені й опубліковані у 2001-2009 роках. *Цифрові зображення відредаговані та оформлені*. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

III. Твори великої форми (Класична та романтична гітарна музика)

01. П'ять томів. «Klassiker der Gitarre» *Veb Deutsche Verlag Fur Musik Leipzig. 1978.*
02. Фердінандо Сор. Фантазія, *Fernando Sor. Fantasia, op.7 per chitarra. Edizioni Suvini Zerboni Milano. 1975.*
03. «Sonaty klasyczne na gitarze», *Polskie Wydawnictwo Muzyczne*
04. Carulli, Carcassi «Gitarova skola», *Opus. Bratislava. 1981.*
05. Niccolo Paganini. Gitarre. *Budapest. 1969.*
06. F.Tarrega. Guitar Works. *Editiones Musicales. Madrid. Espana. 1977.*
07. F.Tarrega. A Tarrega Collection. *Dorsey Bros. Music Ltd. Southampton. 1980.*
08. «Rosyjscy mistrzowie gitary», *Polskie Wydawnictwo Muzyczne. 1974.*
09. Мауро Джуліані Повне зібрання творів (2001-2009). Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.
10. Зібрання творів для гітари Франческо Моліно та Фердінандо Карулі. 2019. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

IV. Сучасна музика

(Оригінальні твори для класичної гітари композиторів XX-XXI століть)

01. Leo Brouwer. "Obras para guitarra cuaderno". *Editora Musical de Cuba. 1986.*
02. E. Granados. «Gitardarabok», *Editio Musica Budapest. 1979.*
03. Stepan Rak. «Kompositionen fur Gitarre», *Panton. Praha. 1977.*
04. Ivan Zelenka. «Koncertni fantazie», *Kytarova sola. Supraphon. Praha. 1965.*
05. S. Mronski. «Latwe Utwory», *Polskie Wydawnictwo Muzyczne. 1973.*
06. Jorge Morel. «Classical Guitar Solos». *Chorus Publications. 1985.*
07. Francis Kleynjans. «Capriccio», *Chanerelle Verlag. 1993.*
09. Carlo Domeniconi. «Toccata in Blue», *Editions Margaux. Berlin. 1999.*
10. Масімо Дієго Пухоль Цикл (збірки) творів для класичної гітари. 2003. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпропетровської академії музики.

V. Українська музика

Твори українських композиторів. Обробки українського мелосу.

01. «П'єси українських композиторів для шестиструнної гітари», Київ. «Музична Україна». 1993.
02. Анатолій Шевченко. Вибрані твори для гітари. *Шевченко А.А.* 1996.
03. Переклади К.М. Смаги українських пісень: «Дивлюсь я на небо», «Не питай», «Віють вітри» (*рукопис*).
04. В'ячеслав Широков. Варіації на тему української пісні «Їхав козак за Дунай».
05. Віленський Костянтин. «Концертне рондо» (*рукопис*).
06. В. Карлаш. Фантазія на тему української народної пісні «Вечір надворі».
07. В. Карлаш. Зібрання творів для гітари. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.
08. М. Флейтман. «Обработки народных песен». *Днепропетровск.* 1995.
09. Юрій Радзецький. Збірка-альманах "Академія гітари" (1993). Збірки видавництва Ю.Сердюк. 2002-2003. Сюїта «Учитель танців».
10. Петро Полухін Повне зібрання творів для гітари. *Особистий дарунок класу гітари Дніпропетровської академії музики.* 2017.
Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.
11. Максим Руденко. Сонатне аллегро C-dur. Чотири фуги (*рукопис*).
12. Микола Стецюн. Іспанський концерт для гітари з оркестром. Електронний (цифровий) архів класу гітари Дніпровської академії музики.

ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека – www.libr.dp.ua
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
3. Україніка наукова: національна реферативна база. URL: <https://ube.nlu.org.ua/>
<http://classicalguitarmagazine.com/>
<http://todoguitarraclasica.blogspot.com/>
https://www.metmuseum.org/toah/hd/guit/hd_guit.htm
<http://www.abc-guitars.com/>